

Euroopa Kontrollikoja 2025. aasta aastaaruanne – sõnastik

Mõiste	Selgitus
(EIP) välislaenude andmise volitus	EIP-le antud volitus teha partnerriikides finantstoeiminguid ELi eelarvest saadava tagatisega.
„Euroopa horisont“	ELi teadusuuringute ja innovatsiooni programm perioodiks 2021–2027.
„Horisont 2020“	ELi teadusuuringute ja innovatsiooni programm perioodiks 2014–2020.
Aastanus	Eelarvepõhimõte, mille järgi tuleb eelarve tulud koguda ja kulutused teha sellel eelarveaastal, mille kohta on eelarve koostatud.
ABAC	Komisjoni elektrooniline süsteem oma eelarveliste ja raamatupidamislike toimingute haldamiseks.
Allesjäänud veamäär / allesjäänud riskimäär / kogu allesjäänud veamäär	See osa andmekogumist, mida ei loeta pärast kõigi kontrollimenetluste, tagasimaksenõuete ja korrektsoonide mõju arvesse võtmist korrektseks.
Ametikohtade loetelu	Olemasolevate töökohtade maksimaalne arv ametikohtade kategooriate ja palgaastmete kaupa ELi institutsioonis või asutuses.
Andmebaas ARACHNE	Andmekaeverakendus, mille komisjon on välja töötanud, et toetada korraldusasutusi paljude ELi fondide haldamisel ja juhtimisel.
Assigneering	Eelarves kindlaks otstarbeks ette nähtud summa. ELi eelarve koosneb kulukohustuste ja maksete assigneeringutest.
Auditeerimisasutus	Sõltumatu riigiasutus, kes vastutab ELi rahastamiskava süsteemide ja tegevuse auditeerimise eest.

Mõiste	Selgitus
Auditi ulatuse piiramine	Audituaruandesse tehtav märke valdkondade kohta, mis on auditiarvamusest välja jäetud, kuna audiitoril ei olnud võimalik nende kohta järeldust teha.
Avastamata jäämise risk	Risk, et mõni viga või puudus jääb audititestidega avastamata.
Baassissetuleku toetus kestlikkuse tagamiseks	Iga-aastane otsetoetus põllumajandustootjatele deklareeritud toetuskõlbliku hektari kohta, mis ei ole seotud tootmisega. Asendas 2023. aastal põhitoetuskava.
Bêkou usaldusfond	Kesk-Aafrika Vabariigi stabiliseerimist ja ülesehitamist toetav ELi usaldusfond.
Brexitiga kohanemise reserv	Fond, mille eesmärk on aidata Ühendkuningriigi EList väljaastumisest enim mõjutatud liikmesriikidel, piirkondadel ja tööstusharudel tulla toime selle negatiivsete tagajärgedega.
Cotonou leping	ELi, selle liikmesriikide ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vaheline leping, mille eesmärk on edendada majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist arengut, rahu ja julgeolekut ning stabiilset ja demokraatlikku poliitilist keskkonda.
Deflaator	Statistiline vahend, mida kasutatakse varasemate hindade kohandamiseks, et võtta arvesse hilisemat inflatsiooni. See võimaldab hindu ajas võrrelda.
Delegeerimisleping	Komisjoni ja üksikisiku või asutuse vaheline leping ELi vahendite haldamiseks eelarve kaudse täitmise raames.

Mõiste	Selgitus
Delegeeritud määrus	Õiguslikult siduv akt, mida komisjon kasutab ELi õigusaktide vähemoluliste osade täiendamiseks või muutmiseks, näiteks lisades rakendusmeetmete kohta üksikasju.
Detsentraliseeritud asutus	Sõltumatu ELi asutus, mis on loodud määramata ajaks eksperdikeskusena, et täita ülesandeid, mis aitavad kaasa ELi poliitika väljatöötamisele ja rakendamisele.
Eelarve jagatud täitmine	Erinevalt eelarve otsesest täitmisest on see ELi eelarve täitmise viis, mille raames delegeerib komisjon täitisülesanded liikmesriikidele, kandes ise lõplikku vastutust.
Eelarve kaudne täitmine	ELi eelarve täitmise meetod, mille kohaselt usaldab komisjon eelarve täitmise ülesanded muudele üksustele (nagu kolmandad riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid).
Eelarve otsene täitmine	ELi fondi või programmi eelarve täitmine üksnes komisjoni poolt, vastupidiselt eelarve jagatud või kaudsele täitmisele.
Eelarve täitmisele heakskiidu andmine	Euroopa Parlamendi iga-aastane otsus, millega antakse komisjonile lõplik heakskiit selle kohta, kuidas eelarvet on täidetud.
Eelarveline tagatis	Kohustus hüvitada ELi eelarvest mis tahes kahju, mis on tekkinud, kui toetusesaaja ei täida võetud laenust või saadud omakapitaliinvesteeringust tulenevaid kohustusi.
Eelarvepädevad institutsioonid	Termin, millega viidatakse Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule, kui nad kasutavad oma otsustusõigust ELi eelarveküsimustes.
Eelarvetoetus	Teatavatel tingimustel ELi abi ülekandmine otse partnerriigi riigikassasse.

Mõiste	Selgitus
Eelarvevahendite käsutaja	Isik, kes vastutab ELi asutuse tulude kogumise ja kulutuste tegemise eest.
Eeldav käsitusviis	Põhimõte, mida komisjon rakendab mitme rahastajaga projektide suhtes, kus ELi panus lisatakse teiste rahastajate panusele ning seda ei kasutata sihtotstarbeliselt teatavate kuluartiklite rahastamiseks. ELi kulude rahastamiskõlblikkuse nõuded loetakse täidetuks, kui kõigi teiste rahastajate panus on piisav, et katta kõik kulud, mida ei loeta ELi reeglite kohaselt rahastamiskõlblikuks.
Eelmakse	Teatud perioodil kindlaksmääratud tegevuste rahastamiseks tehtud ettemakse.
Eelrahastamise tasaarvestamine	Protsess, mille käigus komisjon kiidab eelrahastatud kulud heaks ja määrab kindlaks toetusesaajale veel maksta oleva summa suuruse.
eGrants	Komisjoni veebiplatvorm ELi teadusuuringute toetuste haldamiseks kogu nende olulusringi kestel.
EIP grupp	Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond.
EL 13	Alates 2004. aastast Euroopa Liiduga ühinenud 13 liikmesriiki (Bulgaaria, Tšehhi, Eesti, Horvaatia, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Rumeenia, Sloveenia ja Slovakkia).
ELi hädaolukorra usaldusfond Aafrika jaoks	Usaldusfond stabiilsuse toetamiseks Saheli piirkonnas (sealhulgas Tšaadi järve vesikonnas), Aafrika Sarve piirkonnas ja Põhja-Aafrikas ning rände paremale juhtimisele kaasa aitamiseks, tegeledes rände algpõhjustega.

Mõiste	Selgitus
ELi Tolliamet	Kavandatav detsentraliseeritud asutus, mille ülesanded hõlmavad ühtsele turule sisenevate kaupade riskihindamise koordineerimist ELi tasandil.
ELi tolliandmekeskus	Tolli IT-süsteemide tsentraliseeritud kogum, mis asendab liikmesriikides praegu kehtivat korda.
ELi tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	ELi programm, mis toetas ELi strateegia „Euroopa 2020“ tööhõive ja sotsiaalse kaitse/kaasamise eesmärke.
ELi usaldusfond	ELi hallatav fond, mis koondab raha mitmest allikast, et rahastada peamiselt arengumaadele hädaolukorras või jätkuvas kriisis antavat rahvusvahelist abi.
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	Komisjoni otse hallatav rahastamisvahend ELis tõsise kriisi või katastroofi korral toetuse andmiseks.
Eraldis	Raamatupidamistermin, mis tähistab bilansis kajastatava tõenäolise tulevase kohustuse, mille ajastus või summa ei ole kindel, parimat hinnangut.
Eraldiste määr	Protsent heakskiidetud finantskohustusest, mis tuleb kajastada eraldisena.
Erandite register	Dokument, millesse märgitakse kõrvalekalded kehtestatud kontrollidest ja menetlustest, sealhulgas nende põhjused ja mõju.
Erasmus+	ELi programm hariduse, koolituse, noorte ja spordi toetamiseks Euroopas, peamiselt andes üliõpilastele võimaluse õppida ja omandada kogemusi välismaal.

Mõiste	Selgitus
Erivahend	Töövahend, mis võimaldab ELil mobiliseerida täiendavaid vahendeid, et tegeleda selliste ootamatute sündmustega nagu kriisid ja hädaolukorrad.
Esinduslik veamäär	Auditi andmekogumit mõjutava veamäära statistiline hinnang, mis põhineb andmekogumi tehingute esindusliku valimi testimisel.
Ettevõtja	Füüsiline või juriidiline isik, kes pakub toodet või teenust tasu eest.
Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks (FEAD)	ELi fond, millega toetatakse liikmesriikide tegevust toidu ja muu materiaalse abi pakkumisel ühiskonna kõige vaesematele liikmetele.
Euroopa Arengufond (EAF)	ELi fond, mida haldab komisjon väljaspool üldeelarvet ja millest anti arenguabi Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidele ning liikmesriikide kaudu ELiga assotsieerunud ülemeremaadele ja -territooriumidele.
Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem (EGNOS)	Satelliidipõhine süsteem, mis tõhustab satelliitnavigatsiooni ja positsioneerimissüsteemide signaale kogu Euroopas ning muudab need sobivaks ohutuse seisukohalt oluliste rakenduste jaoks, näiteks lennunduses.
Euroopa Investeerimisfond (EIF)	Fond, mis on spetsialiseerunud Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskifinantseerimisele. Kuulub EIP gruppi.
Euroopa Kaitsefond	ELi fond kaitseprojektide toetamiseks kogu ELis.
Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm (EDIDP)	ELi algatus konkurentsivõime ja innovatsiooni toetamiseks kaitsetööstuses.

Mõiste	Selgitus
Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA)	ELi erinevaid kliima-, taristu- ja keskkonnaprojekte ja -programme haldav rakendusamet.
Euroopa Liidu Solidaarsusfond	Rahastamisvahend, millest toetatakse ELi liikmesriike ja läbirääkijariike loodusõnnetustele ja rahvatervise hädaolukordadele reageerimisel.
Euroopa Liidu Uimastiamet (EUDA)	ELi amet, mis pakub oskusteavet ebaseaduslike uimastite eri aspektide kohta ELis.
Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA)	ELi amet, mille ülesanne on tagada, et liikmesriigid kohaldavad ELi varjupaigaõigust nõuetekohaselt.
Euroopa Liidu välisteenistus	ELi diplomaatiline teenistus, mis vastutab ühise välis- ja julgeolekupoliitika elluviimise eest.
Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)	ELi amet, mis töötab välja, pakub ja koordineerib õiguskaitseametnike koolitust.
Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)	ELi amet, mis toetab liikmesriike terrorismi, küberkuritegevuse ja muude organiseeritud kuritegevuse vormide ennetamisel ja uurimisel.
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD)	ELi fond, millest rahastatakse ELi toetust maaelu arengu programmidele.
Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond (EMKVF)	ELi fond, millega toetatakse ELi ühist kalandus- ja merenduspoliitikat ning ookeanide rahvusvahelise majandamise tegevuskava.
Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)	ELi amet, mille ülesanne on välja töötada finantseerimisasutuste ühtlustatud eeskirjad, edendada järelevalvetavade ühtlustamist ning jälgida ja nõustada finantsinnovatsiooni ja kestlikule rahandusele üleminekut.

Mõiste	Selgitus
Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)	ELi amet, mis toetab liikmesriike ja Schengeni lepinguga ühinenud riike ELi välispiiride haldamisel ja piiriülese kuritegevuse vastu võitlemisel.
Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond (EAGF)	ELi fond põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste ja põllumajandusturgude reguleerimise või neid toetavate meetmete rahastamiseks.
Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteem	Majanduse süsteemseks ja üksikasjalikuks kirjeldamiseks loodud ELi raamatupidamisraamistik.
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	ELi majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust tugevdav fond, millest rahastatakse investeeringuid piirkondadevahelise tasakaalustamatuse vähendamiseks.
Euroopa solidaarsusreserv	ELi erivahend, millest toetatakse ELi liikmesriike ja läbirääkijariike suurtele looduskatastroofidele ja rahvatervise hädaolukordadele reageerimisel.
Euroopa Sotsiaalfond (ESF)	ELi fond haridus- ja tööhõivevõimaluste loomiseks ning vaesuse ohus olevate inimeste olukorra parandamiseks. Asendati fondiga Euroopa Sotsiaalfond+.
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+)	ELi fond tööhõive-, sotsiaal-, haridus- ja oskuste poliitika, sealhulgas nende valdkondade struktuurireformide elluviimiseks. Järgnes Euroopa Sotsiaalfondile.
Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI)	Toetusmehhanism, mille algatasid EIP ja komisjon osana Euroopa investeerimiskavast, et kaasata erakapitaliinvesteeringuid ELi jaoks strateegilise tähtsusega projektidesse.
Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm	ELi rahastamisvahend tööstuse toetamiseks ja elutähtsatesse tehnoloogiatesse tehtavate investeeringute hoogustamiseks.

Mõiste	Selgitus
Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid	Viis peamist ELi fondi, mis üheskoos toetasid majanduse arengut kogu ELis perioodil 2014–2020: Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Sotsiaalfond, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfond.
Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide koordineerimiskomitee	Komisjoni komitee, mille ülesanne on arutada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide reguleerivate määruste rakendamist.
Euroopa taasterahastu (NGEU)	Rahastamispakett, mis aitab ELi liikmesriikidel taastuda COVID-19 pandeemia majanduslikust ja sotsiaalsest mõjust.
Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)	ELi asutus, mis vastutab Euroopa Teadusnõukogu kui ELi peamise teadusuuringuid rahastava organisatsiooni juhtimise eest.
Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HaDEA)	ELi erinevaid tervishoiu ja digitaalvaldkonna projekte ja programme haldav rakendusamet.
Euroopa ühendamise rahastu	ELi rahastamisvahend, millest antakse rahalist toetust energia-, transpordi- ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektoritele kestliku ja ühendatud taristu loomiseks.
Finants- ja haldusraamistiku leping	Kokkulepe, millega reguleeritakse komisjoni ja ÜRO vahelist koostööd aastatuhande arengueesmärkide alal.
Finantskorrektsioon	Meede, millega kaitstakse eelarvet õigusnormide rikkumise või pettuse eest, tühistades eraldatud vahendid või nõudes need tagasi, et hüvitada ELi toetatud projektidele või rakenduskavadele ekslikult tehtud maksed.

Mõiste	Selgitus
Finantsmäärus	Reeglid, millega reguleeritakse ELi eelarve koostamist ja kasutamist ning sellega seotud protsesse, nagu sisekontroll, aruandlus, audit ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine.
Finantsvahendaja	Üksus, mis toimib ühenduslülina rahastamisvahendi fondivalitseja ja lõppsaajate vahel.
Galileo	ELi ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem.
Georuumiline taotlus	Veebipõhine rakendus pindalapõhiste põllumajandustoetuste taotlemiseks.
Georuumiline taotlussüsteem	Süsteem, milles saavad toetusesaajad visuaalselt ära märkida piirkonnad, mille jaoks nad toetust taotleavad. Vajaduse korral ühendatud loomapõhise toetuse taotlussüsteemiga.
Gini kordaja	Statistilise andmekogumi ebavõrdsuse määra mõõt, mis näitab näiteks seda, mil määral riigi rikkuse või sissetulekute jaotus erineb täiesti võrdsest jaotusest.
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond koondatud töötajate toetuseks (EGF)	Fond, mis on loodud selleks, et toetada koondatud töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes on maailmakaubanduses toimunud pikaajaliste muutuste tõttu oma tegevuse lõpetanud.
Hea keskkonnaseisund	Merede ja ookeanide hea seisundi, elurikkuse, tootlikkuse ja pikaajalise kestlikkuse kõrge standard.
Heitkogustega kauplemise süsteem (HKS)	Turumehhanism, mis võimaldab kasvuhoonegaaside heitkoguseid tekitavatel organisatsioonidel osta ja müüa saastekvoote.

Mõiste	Selgitus
Hinnanguline veamäär	Andmekogumit mõjutava veamäära statistiline hinnang, mis põhineb tehingute esindusliku valimi testimisel.
Horisontaalne reservatsioon	Kogurahvatulu reservatsiooni liik, mis puudutab läbivaid küsimusi ja nõuab liikmesriikide poolt vastu võetud lahenduste võrdlevat analüüsi.
Iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne	Komisjoni koostatav aruanne ELi eelarve haldamise ja saavutatud tulemuste kohta, milles võetakse kokku peadirektoraatide ja rakendusametite iga-aastastes tegevusaruannetes sisalduv teave.
Iga-aastane kontrolliaruanne	Auditeerimisasutuse koostatud dokument, mis esitatakse komisjonile osana liikmesriigi iga-aastasest kindlustandva teabe paketist.
Iga-aastane laenuotsus	Komisjoni ametlik otsus, millega kehtestatakse ELi kavandatud finantsturgudelt laenamise ülemmäär üheks aastaks.
Iga-aastane tegevusaruanne	Iga komisjoni peadirektoraadi, ELi institutsiooni ja asutuse koostatud aruanne, milles kirjeldatakse eesmärkide täitmist ning finants- ja inimressursside kasutamist.
Iga-aastane tulemusaruanne	Aruanne, mille liikmesriik esitab komisjonile oma ÜPP strateegiakava rakendamise kohta.

Mõiste	Selgitus
Integreeritud finants- ja vastutusaruanded (IFAR)	Komisjoni poolt ELi eelarve kohta koostatud aruannete pakett, mis esitatakse igal aastal eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse jaoks Euroopa Parlamendile ja nõukogule. See koosneb iga-aastasest haldus- ja tulemusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusest ja ELi pikaajalisest eelarveprognoosist.
Integreeritud Piirihalduse Fond (IBMF)	ELi fond, millest rahastatakse piirihaldust ja tollikontrolli seadmeid.
InvestEU	Mehhanism, mille eesmärk on kaasata erasektori investeeringuid ELi jaoks strateegilise tähtsusega projektidesse. Programm „InvestEU“ asendab alates 2021. aastast Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI).
Isikukaitsevahendid	Esemed, nagu näomaskid, kindad ja silmakaitsevahendid, mis on ette nähtud kandja kaitsmiseks tervise- või ohutusriskide eest.
Juhtimis- ja kontrollisüsteem	ELi rahastamisprogrammide kontrollimiseks loodud struktuur.
Järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsess (SREP)	EKP otsese järelevalve all tehtav suurpankade iga-aastane riskihindamine, mille keskmes on ärimudel, sisemine juhtimissüsteem, kapitaliriskid ja likviidsusriskid.
Järelhindamine	Lõpuleviidud projekti või programmi tõhususe, tulemuslikkuse, sidususe, asjakohasuse ja ELi lisaväärtuse sõltumatu hindamine.
Järgmise eelarveaastasse ülekandmine	Teatud tingimustel toimuv kasutamata eelarveassigneeringute ülekandmine ühest eelarveaastast järgmise.

Mõiste	Selgitus
Kaalutud keskmine käibemaksumäär	Protsent, millega jagatakse liikmesriigi käibemaksulaekumiste kogusumma, et välja arvutada riigi käibemaksubaas. Selles võetakse arvesse kõiki liikmesriigis kohaldatavaid käibemaksumäärasid ja iga maksumäära kaalutakse vastavalt osale nende maksustatavate tehingute koguväärtusest, mille suhtes seda kohaldatakse.
Kaasav mõju	Majanduslik mõju, mille puhul valitsemissektori kulutuste kasv toob kaasa erainvesteeringute suurenemise ja majanduskasvu.
Kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF)	Ekspertide kogu, kelle komisjon on määranud abistama ühise kalanduspoliitika rakendamist.
Kandidaatriik	Riik, mille ELi liikmeks astumise avalduse on ametlikult heaks kiitnud Euroopa Ülemkogu.
Kasutatud toetussumma	ELi toetuse saamine liikmesriigi poolt, kui väljamakse tegemise tingimused on täidetud.
Katusprogramm	Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi programm, mille raames eraldatakse mitmele riigile teatavate tingimuste täitmise korral täiendavaid vahendeid (lisaks neile eraldatud põhisummadele).
Kaudsed kulud	Toetusesaaja kantud kulud, nagu üldkulud või muud halduskulud, mis ei ole otseselt seotud mõne ELi projekti või tegevusega.
Kestlik areng	Arengukäsitus, milles võetakse arvesse pikaajalisi vajadusi, nagu tulemuste püsivus, keskkonna ja loodusvarade säilitamine ning sotsiaalne ja majanduslik võrdsus.

Mõiste	Selgitus
Kestliku arengu eesmärgid	ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 seatud 17 eesmärki, et ergutada kõiki riike võtma meetmeid inimkonna ja planeedi jaoks kriitilise tähtsusega valdkondades.
Kihitamine	Valimi moodustamise meetod, mis hõlmab andmekogumi jagamist väiksemateks ühiste omadustega alarühmadeks (kihtideks).
Kindlasummaline toetus	Lihtsustatud kuluvõimaluse liik, mille puhul maksed tehakse täielikult, mitte osamaksetena, näiteks rahastamiskõlblike kulude hüvitamiseks, kui eelnevalt kindlaksmääratud toimingud ja/või väljundid on lõpule viidud / saavutatud.
Kindlustandev töövõtt	Teatavat liiki audit, mille põhjal esitatakse auditiarvamus, näiteks finantsaruannete usaldusväärsuse või tehingute korrektsuse kohta.
Kindlustandva teabe pakett	Dokumendid, mille liikmesriik esitab komisjonile seoses Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega, sealhulgas raamatupidamise aastaaruanne, kokkuvõte, kontrolliaruanne, liidu vahendite haldaja kinnitus ja auditiarvamus.
Kinnitav avaldus	Aasta tegevusaruandes esitatud komisjoni peadirektorite kinnitus raamatupidamise aastaaruannete terviklikkuse ja täpsuse, nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse, sisekontrollisüsteemide toimimise ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete järgimise kohta.

Mõiste	Selgitus
Kinnitav avaldus	Kontrollikoja aastaaruande osaks olev avaldus, milles ta esitab oma auditiarvamused ELi raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.
Kliimaküsimuste peavoolustamine	Kliimaga seotud kaalutluste lisamine kõikidesse poliitikavaldkondadesse, vahenditesse, programmidesse ja fondidesse.
Kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programm	Programm, mille eesmärk on kaitsta ja edendada inimeste õigusi ja väärtusi ning edendada eelkõige kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamise kaudu inimeste demokraatias osalemist.
Kogurahvatulu	Üks riigi jõukuse peamisi hindamisviise, mis koosneb nii riigis endas kui ka väljaspool seda teenitud tulust.
Kogurahvatulu kontrollitsükel	Teatava perioodi kogurahvatulu arvutamiseks kasutatud statistiliste allikate ja meetodite kontrollimine.
Kogurahvatulu nimistu	Kogurahvatulu arvutamiseks kasutatav menetluste, statistika ja muude elementide loetelu.
Kogurahvatulu reservatsioon	Nõue muuta mõnes aspektis metoodikat, mida liikmesriik kasutab oma kogurahvatulu andmete koostamiseks.
Kogurahvatulul põhinevad omavahendid	ELi omavahendid, mida liikmesriigid maksavad otse vastavalt nende suhtelisele jõukusele, mida mõõdetakse kogurahvatulus. Summa suurus varieerub vastavalt eelarve tulude poole tasakaalustamiseks vajalikule summale.

Mõiste	Selgitus
Komisjoni talituste töödokument	Komisjoni mittesiduv dokument, mis on koostatud kas institutsioonisiseseks või -väliseks aruteluks.
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	Dokument, milles on koondatud kõigi ELi institutsioonide, organite ja asutuste raamatupidamise aastaaruanded.
Kontrollieesmärk	Liikmesriigi auditi- ja kontrollisüsteemidega seotud erinõue, mis peab olema täidetud enne, kui riik võib taaste- ja vastupidavusrahastust raha saada.
Kontrolljalg	Raamatupidamis- või haldussüsteemis salvestatud teave, mis võimaldab iga tehtud tehingu kohta infot saada.
Koondmäärus	Finantsmääruse 2018. aasta läbivaatamine, millega muudeti ja lihtsustati ELi finantsreegleid ja eelarve haldamist.
Koostalitlusvõime	Süsteemi võime suhelda ja töötada teiste süsteemidega, sealhulgas andmevahetuse teel.
Kordistav mõju	Olukord, kus teatav muutus teatavas sisendis, näiteks ELi investeeringute või tagatiste mahus, põhjustab suurema muutuse väljundis, näiteks koguinvesteeringutes.
Koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus (CRII)	Meetmete pakett, mis võimaldab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide paindlikku kasutamist COVID-19 puhangule reageerimiseks.
Korraldusasutus	ELi rahastatava programmi juhtimiseks liikmesriigi poolt määratud riiklik, piirkondlik või kohalik (avaliku või erasektori) asutus.
Korrektsoonivõime	Komisjoni kasutatav näitaja tulevaste korrektsoonide suuruse hindamiseks.

Mõiste	Selgitus
Korrektus / seaduslikkus ja korrektus	Tehingu või tegevuse vastavus kohaldatavatele eeskirjadele ja normidele ning lepingutingimustele.
Kulukohustus	Eelarvest konkreetse kuluartikli, nagu leping või toetusleping, rahastamiseks ette nähtud summa. Kulukohustus eeldab selle aluseks olevat kulukohustuste assigneeringut.
Kulukohustusest vabastamine	Kasutamata kulukohustuse osaline või täielik tühistamine komisjoni poolt.
Kulukohustuste assigneering	ELi eelarvest konkreetsete kuluartiklite rahastamiseks mõeldud summade aastane ülemmäär.
Kumulatiivne allesjäänud vearisk	Nende kulutuste osakaal, mis on programmitöö perioodi lõpus pärast kõigi parandusmeetmete võtmist endiselt õigusnormidega vastuolus.
Kupongimakse	Võlakirjalt või muult võlainstrumendilt lepingu alusel tasumisele kuuluv intressimakse.
Kvantifitseeritav viga	Kontrollikoja poolt tehingute testimise tulemuste esitamisel kasutatav liigitus, kui vigadest mõjutatud tehingu summat on võimalik mõõta.
Käibemaks	Kaupade tootmisel ja turustamisel ning teenuste osutamisel lisatav kaudne tarbimismaks, mille tasub lõpptarbija.
Käibemaksu sissenõudmismäär	Protsent, mida kohaldatakse iga liikmesriigi käibemaksubaasi suhtes käibemaksupõhiste omavahendite arvutamisel.
Käibemaksubaas	Nende kaupade ja teenuste koguväärtus, mida maksustatakse käibemaksuga.
Käibemaksupõhised omavahendid	ELi omavahendid, mis koosnevad kindlaksmääratud osast (sissenõudmismäär) iga liikmesriigi kogutud käibemaksust.

Mõiste	Selgitus
Käibemaksureservatsioon	Reservatsioon liikmesriigi käibemaksupõhiste omavahendite arvutamise suhtes.
Laskemoona tootmist toetav määrus (ASAP)	ELi määrus laskemoona tootmisvõimsuse suurendamiseks kogu ELis.
Lihtsustatud kuluvõimalus	Viis toetuse suuruse määramiseks, kasutades selliseid meetodeid nagu standardiseeritud ühikuhinnad, kindlamääralsed või kindlasummalised maksed, mitte toetusesaaja tegelikult kantud kulud.
Liidu elanikkonnakaitse mehhanism (rescEU)	Süsteem ELi ja selle liikmesriikide vahelise koordineerimise ja kontrolli tugevdamiseks looduskatastroofide ja inimtegevusest tingitud katastroofide vältimisel, nendeks valmistumisel ja neile reageerimisel.
Liidu meede	Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kontekstis projekt, mis hõlmab mitut liikmesriiki või pakub ELile erilist huvi.
Liidu tolliseadustik	ELi peamine tollialane õigusakt.
Liidu õigustik (<i>acquis</i>)	Kogu ELi õigus tervikuna, mis hõlmab seadusandlikke akte, kohtuotsuseid ja muid õigusakte.
Lubatud kogupüük	Maksimaalne kogus, mida võib ühise kalanduspoliitika kohaselt igal aastal püüda.
Lõpetamine	ELi kava või fondi vahendite tasaarvestus, mille raames tehakse liikmesriigile või muule toetust saavale riigile lõppmakse või nõutakse tagasi liigselt makstud summad.
Läbirääkimiste peatükk	Üks liidu õigustiku kesksetest valdkondadest kandidaatriikidega peetavate ühinemisläbirääkimiste kontekstis.

Mõiste	Selgitus
Läbirääkimistega hankemenetlus	Riigihankemenetlus, mis hõlmab piiratud arvu pakkujaid ja mille käigus ostja saab pidada läbirääkimisi lepingutingimuste üle.
Lähenemine	Protsess, mille raames teevad eurot kasutusele võtta soovivad liikmesriigid jõupingutusi konkreetsete majanduslike ja regulatiivsete kriteeriumide täitmiseks.
Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid	Mulla, vee ja elurikkuse kaitse nõuete kogum (mille määratlevad liikmesriigid riiklikul või piirkondlikul tasandil), mida põllumajandustootjad peavad täitma, et saada ühise põllumajanduspoliitika raames teatavaid toetusi.
Maaelu arengu programm	Komisjoni poolt heaks kiidetud riigi või piirkonna tasandi mitmeaastased eesmärgid ja meetmed ELi maaelu arengu poliitika elluviimiseks.
Maaelu arengusse sekkumine	Maaelu arengu toetusmeede koos toetuskõlblikkuse tingimustega, mille liikmesriik on oma ÜPP strateegiakavas kindlaks määranud.
Maatükkide identifitseerimise süsteem (LPIS)	Vt „Põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise süsteem (ISAP)“.
Majanduslikult soodsaim pakkumus	Riigihangetes parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumus.
Majandustulem	Aasta tegevuse majandustulemus, mis on esitatud ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ning mis väljendab tulude ja kulude vahet.
Makromajanduslik finantsabi	Finantsabi, mida EL annab partnerriikidele, kellel on maksebilansi- või eelarveraskusi.
Makseasutus	Liikmesriigi poolt ELi põllumajanduskulutuste haldamiseks määratud asutus.
Makseprofiil	Maksete summa ja ajastus.

Mõiste	Selgitus
Maksete assigneering	Summa, mille ulatuses võib makse teha (kui nõutavad tingimused on täidetud).
Maksete vearisk	Komisjoni parim konservatiivne hinnang aasta kulude summa kohta, mis ei olnud makse tegemise ajal seaduslik ega korrektne ning millest osa peaks komisjon enda hinnangul järgnevatel aastatel avastama ja korrigeerima.
Manööverdamisruum	Vahe ELi eelarve rahastamiseks vajalike omavahendite ja omavahendite ülemmäära vahel, milleni komisjonil on õigus nõuda liikmesriikidelt vahendeid täiendavate, näiteks ELi võlast tulenevate kohustuste täitmiseks.
Merekaitseala	Seadusega või muul viisil määratud mereala elurikkuse, loodusvarade ja kultuuripärandi kaitsmiseks ja säilitamiseks.
Mesindus	Mesilaste pidamise teadus ja tavad.
Mestimine	Mehhanism suutlikkuse suurendamiseks spetsiifilistes valdkondades, mille abil saab partnerriigi asutus tuge mõne ELi liikmesriigi partnerasutuselt.
Metaandmed	Andmed, mis määratlevad ja kirjeldavad muid andmeid.
Mitmeaastane finantsraamistik	ELi kulutuste kava, milles on üldjuhul seitsmeks aastaks määratletud prioriteedid (tuginedes poliitikaeesmärkidele) ja ülemmäärad. Annab aluse ELi aastaeelarvete väljatöötamiseks, piirates kõikide kulukategooriate kulutusi.

Mõiste	Selgitus
Mitmekesise rahastamise strateegia	ELi rahastamismeetod, mis ühendab mitmesugused rahastamisvahendid ja -tehnikad selge teabevahetusega finantsturgudega ja struktureeritud suhetega pankadega.
Mittekasutatav reserv	Euroopa Arengufondide vabastatud vahendid, mida saab nõukogu ühehäälsel heakskiidul kasutada ainult konkreetsetel eesmärkidel; vastasel juhul tagastatakse need liikmesriikidele.
Mõju	Lõpetatud projekti või programmi pikaajaline mõju, mis võib olla sotsiaal-majanduslik, keskkonnaalane või rahaline.
Mõjuhinna	Poliitikaalgatuse või muu tegevuse tõenäolise (<i>ex ante</i>) või tegeliku (<i>ex post</i>) mõju analüüs.
Mõjus	See, kui suures ulatuses on seatud eesmärgid läbiviidud tegevusega saavutatud.
Mõõdukatest või tagasihoidlikest innovaatoritest liikmesriigid.	Liigitus, mida kasutatakse liikmesriikide kohta, kelle punktisumma Euroopa innovatsiooni tulemustabelis on kas 70–100% (mõõdukas) või alla 70% (tagasihoidlik) ELi keskmisest.
Müük järelturul	Aktsiate müük aktsionäri poolt uuele investorile ilma äriühingu üldist omandistruktuuri muutmata.
Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“	Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 ELi programm, mis ühendab mitu välistegevuse rahastamisvahendit üheks.
NEET-noor	Inimene, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel.

Mõiste	Selgitus
Netofinantskorrektsioon	Finantskorrektsioon, mille alusel peab liikmesriik õigusnormide vastaselt tehtud kulutused ELi eelarvesse tagasi maksuma, mis tähendab, et see summa arvatakse riigile makstavast ELi rahalisest eraldisest püsivalt maha.
NGEU rahastamisvahend	ELi erivahend, mida võib kasutada Euroopa Liidu taasterahastu (NGEU) eelarvestamata laenukasutuse kulude rahastamiseks.
Noorte tööhõive algatus	ELi programm, mis toetab tööturust, haridusest ja koolitusest kõrvale jäänud noori piirkondades, kus noorte töötuse määr ulatub üle 25%.
Noortegarantii	ELi poliitika raamistik, mille raames pakutakse töö kaotanud või õpingud pooleli jätanud noortele nelja kuu jooksul töökohta või koolitust.
Nõuetele vastavus	Süsteem, mille alusel peavad põllumajandustootjad toetuse saamiseks täitma keskkonna, toiduohutuse, loomade tervise ja heaolu ning maa harimisega seotud nõudeid.
Nõukogu rakendusotsus	Dokument, millega nõukogu kiidab komisjoni hinnangu põhjal heaks liikmesriigi taaste- ja vastupidavuskava.
Olulisuse lävi	Künnis, millest alates loetakse auditeeritud andmekogumis või finantsaruannete kogumis tuvastatud vead täpsust ja usaldusväärsust mõjutavaks.
Omakapitaliinvesteering	Investeerimine ettevõttesse, et saada vastutasuks osalus ettevõttes ja osa kasumist.
Omavahendid	ELi eelarve rahastamiseks kasutatavad vahendid.

Mõiste	Selgitus
Ortofoto	Aerofoto, mis kompenseerib kõrgust, kallet ja pinna topograafiat, et tagada kaugmõõtmise täpsus.
Ostujõud	Kindlaksmääratud rahasumma väärtus väljendatuna kaupade ja teenuste kogusena, mida selle eest osta saab.
Otsekontroll	Liikmesriigi kogurahvatulu koostamise teatavate aspektide kontrollimine teabekülastuse raames.
Otsesed kulud	Toetusesaaja kantud kulud, mis on otseselt seotud mõne ELi rahastatava projekti või tegevusega.
Otsetoetus/otsemakse	Peamiselt pindalapõhine toetus, mida makstakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist otse põllumajandustootjatele.
Paindlik abi territooriumidele (FAST-CARE)	Täiendus ühtekuuluvusmeetmetele pagulaste toetamiseks Euroopas (CARE) , mis pakub lisatoetust ja -paindlikkust ühtekuuluvuspoliitika rahastamisel.
Paindlikkusinstrument	Selliste meetmete rahastamisallikas, mida ei saaks ilma eelarvekulude ülemmäära ületamata muul viisil rahastada.
Paranduseelarve projekt	Komisjoni ettepanek muuta ELi eelarvet selle täitmise käigus.
Parem õigusloome	ELi poliitikat ja õigusloomet suunav kontseptsioon, mille aluseks on põhimõte, et reguleerimine peaks saavutama oma eesmärgid minimaalsete kuludega ning olema kavandatud läbipaistval ja tõenditel põhineval viisil koos kodanike ja sidusrühmade kaasamisega.
<i>Pari passu</i>	Põhimõte, mille kohaselt jagatakse maksejõuetusmenetluses jaotamata varad tagamata võlausaldajate vahel proportsionaalselt igale võlausaldajale võlgnetavate võlgadega.

Mõiste	Selgitus
Partnerlusleping	Komisjoni ja liikmesriigi või kolmanda riigi / kolmandate riikide vahel ELi kuluprogrammi raames sõlmitud leping, milles fikseeritakse näiteks strateegilised kavad, investeerimisprioriteedid või kaubandustingimused või arenguabi andmise tingimused.
Peamine tulemusnäitaja	Kvantifitseeritud mõõdik, mis näitab tulemuslikkust peamiste eesmärkidega võrreldes.
Peavoolustamine	Konkreetsete prioriteetide (nt sooline võrdõiguslikkus, kliimakaitse) süstemaatiline arvessevõtmine kogu poliitika kujundamisel ja rakendamisel.
Pettus	Pettuse tahtlik ja ebaseaduslik kasutamine materiaalse eelse saamiseks, jättes teise isiku ilma varast või rahast.
Piiratud hankemenetlus	Riigihankemenetlus, milles võivad osaleda ainult valitud pakkujad.
Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (BMVI)	Osa integreeritud piirihalduse fondist, millega toetatakse ELi välispiiride haldamist, hõlbustades seaduslikku reisimist ning ennetades rände- ja julgeolekuriske.
Pindala seiresüsteem	Tehnoloogia põllumajandustegevuse süstemaatiliseks jälgimiseks, seireks ja hindamiseks, kasutades satelliitandmeid.
Potentsiaalne kandidaatriik	Riik või territoorium, kellel on selge väljavaade ELiga tulevikus ühineda, kuid kellele ei ole veel antud kandidaatriigi staatust.
Prioriteetne suund	Rakenduskava põhieesmärk, mis on jagatud üheks või mitmeks investeerimisprioriteediks.

Mõiste	Selgitus
Programm	Vahend teatavate ELi poliitikaeesmärkide saavutamiseks, tavaliselt kaasrahastatavate projektide kaudu.
Programm „EL tervise heaks“	ELi tervisealane tegevuskava aastateks 2021–2027.
Programm „Loov Euroopa“	ELi programm, millest toetatakse kultuuri- ja loomesektorit.
Programm LIFE	Rahastamisvahend, millega toetatakse ELi keskkonna- ja kliimapolitika rakendamist projektide kaasrahastamise kaudu liikmesriikides.
Programmi „Erasmus+“ magistrantide õppelaenu tagamise rahastu	Euroopa Investeeringufondi poolt Euroopa Komisjoni nimel juhitud algatus, millega tagatakse laenu võlgu välismaal toimuvaks kraadiõppeks, et aidata üliõpilastel oma õpinguid rahastada.
Programmi eelarvestus	Partnershiiki koostatud ja Euroopa Komisjoni poolt heaks kiidetud dokument, milles määratakse kindlaks koostöö- või arengualane tegevus ning vajalikud rahalised, inim- ja materiaalsed ressursid.
Programmi tulemusaruanne	Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande lisa, mis sisaldab ülevaadet kõigi ELi rahastamisprogrammide rakendamisest ja tulemuslikkusest.
Programmi tulemuslikkuse ülevaade	Iga-aastase haldus- ja tulemusaruande lisa, milles esitatakse kokkuvõtte kõigist programmiaruannetest ja programmide valitud näitajatest.
Programmiaruanne	Euroopa Komisjoni poolt aastaeelarve projektis iga rahastamisprogrammi jaoks taotletud tegevusassigneeringute põhjendus, mis põhineb näitajate abil mõõdetud eelmiste aastate edusammudel.

Mõiste	Selgitus
Programmiriigid (Erasmus+)	ELi liikmesriigid, Island, Liechtenstein, Norra, Serbia, Põhja-Makedoonia ja Türgi.
Programmitöö periood	Ajavahemik, mille jooksul ELi kuluprogrammi kavandatakse ja rakendatakse.
Põhimõte „ei kahjusta oluliselt“	Põhimõte, mille kohaselt ei tohiks investeerimismeetmed avaldada olulist kahjulikku keskkonnamõju.
Põhitoetuskava	Endine ELi põllumajanduskava, millest tehti põllumajandustootjatele makseid toetuskõlbliku maa pindala alusel. Asendati baassissetuleku toetusega kestlikkuse tagamiseks.
Põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustused	Kõik vabatahtlikud tavad, mis ei piirdu tavapäraste keskkonnanõuetega ja annavad põllumajandustootjatele õiguse saada ELi eelarvest toetust.
Põllumajanduslik faktortulu	Põllumajandustulu, mis on jagatud vastavalt selle koostisosadele (maa, töö ja kapital).
Põllumajanduslike maatükkide identifitseerimise süsteem (ISAP)	Liikmesriikide poolt õhust või satelliidilt tehtud ortofotode põhjal loodud ja järjepidevalt ajakohastatav põllumajandusmaa andmebaas, mida kasutatakse ühise põllumajanduspoliitika otsetoetuste maksmiseks ning põllumajandustootjate taotluste toetuskõlblikkuse kontrollimiseks.
Püsirohumaa	Põllumajandusmaa, mida kasutatakse rohkem kui viiel järjestikusel aastal rohu või rohttaimede kasvatamiseks.
Püügisurve	Kalapüügi mõju kalavarudele.
Raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine	Iga-aastane protsess, mille käigus kiidab komisjon pärast kontrolle heaks rakendusasutuste ja partnerite poolt väljamaksmiseks taotletud summad.

Mõiste	Selgitus
Rahaline toetus kolmandatele isikutele	Mehhanism, mida tuntakse ka astmelise rahastamisena, mille kaudu programmi „Horisont 2020“ esmased toetusesaajad saavad täiendavalt jagada rahalisi vahendeid teistele organisatsioonidele ja ettevõtetele.
Rahalist toetust käsitlev leping	Komisjoni ja mõne teise rahvusvahelise organisatsiooni vaheline leping vahendite haldamiseks eelarve kaudse täitmise raames.
Rahastamiskava	Komisjoni poolaastateatis, milles esitatakse ELi järgmise kuue kuu laenuvõtmise üksikasjad, sealhulgas võlakirjaemissioonide soovituslikud summad ja ajakava.
Rahastamisvahend/finantskorraldusvahend	ELi eelarvest antav rahaline toetus, mis võib olla omakapitali- või kvaasiomakapitali investeeringute, laenu, tagatise või muu riskijagamisvahendi vormis.
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	Rahvusvaheline uurimisprojekt, mida viiakse ellu ELi ja mitme kolmanda riigi koostöös ning mille eesmärk on näidata täismõõdulise termotuumareaktori teaduslikku ja tehnoloogilist võimalikkust.
Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu (ICES)	Valitsustevaheline mereteadusorganisatsioon, mis töötab selle nimel, et edendada ja jagada teaduslikku arusaama merede ja ookeanide seisundist ja säästvast kasutamisest.
Rahvusvahelised auditistandardid (ISA)	Rahvusvahelise Arvestuseksptide Föderatsiooni välja antud finantsauditi standardid.
Rakendamise aastaaruanne	Aruanne, mille liikmesriik esitab komisjonile ja mis sisaldab kõigi ELi kuluprogrammide finantsandmeid, näitajaid, eesmärke ja sihte.

Mõiste	Selgitus
Rakendusamet	Komisjoni poolt piiratud ajaks loodud ja hallatav asutus, et täita tema nimel ja vastutusel ELi programmide ja projektidega seotud konkreetseid ülesandeid.
Rakenduskava	Raamistik ELi rahastatud tegevuste rakendamiseks kooskõlas komisjoni ja asjaomase liikmesriigi vahel sõlmitud partnerluslepingutes sätestatud prioriteetide ja eesmärkidega.
Rakenduskavu haldavad asutused	Ühtekuuluvuspoliitika kulutustega seotud korraldus-, sertifitseerimis- ja auditeerimisasutuste koondnimetus.
REACT-EU	Euroopa taasterahastu programm, millest rahastatakse täiendavalt olemasolevaid ühtekuuluvusrahastu programme, et toetada kriisist taastumist ning edendada rohe- ja digipööret.
REPowerEU	ELi algatus eesmärgiga lõpetada sõltuvus fossiilkütustest, mitmekesistada energiavarustust ja kiirendada üleminekut puhtale energiale.
Reservatsioon	Peadirektori poolt aasta tegevusaruandes esitatud kinnitavas avalduses nimetatud puudus.
Riigiabi	Valitsuse poolt ettevõttele või organisatsioonile antav otsene või kaudne toetus, mis annab talle konkurentide ees eelise.
Riigihange	Kaupade, ehitustööde või teenuste hankimine avaliku sektori või muu asutuse poolt.
Riiklik koordineerimiskeskus	Asutus, mis koordineerib liikmesriikide piirivalveasutuste tegevust ja toimib keskusena, kus nad vahetavad teavet üksteisega ja Frontexiga.

Mõiste	Selgitus
Riiklik taaste- ja vastupidavuskava	Dokument, milles esitatakse liikmesriigis taaste- ja vastupidavusrahastu raames kavandatavad reformid ja investeeringud.
Riiklik tugipank	Finantsasutus, mille valitsus on loonud majandusarengu rahastamiseks.
Rikkumismenetlus	Meede, mida komisjon võtab mis tahes ELi liikmesriigi vastu, kes ei täida oma ELi õigusest tulenevaid kohustusi.
Ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid	ELi omavahendid, mis arvutatakse igas liikmesriigis tekkinud ringlusse võtmata plastpakendijäätmete tonni ühikuväärtuse põhjal.
Rio marker	OECD määratletud näitaja selle kohta, mil määral aitab tegevus kaasa ÜRO kolme Rio konventsiooni eesmärkide saavutamisele.
Rohestamine	Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade rakendamine. Sellega osutatakse ka vastavale ELi toetuskavale.
Sambapõhine hindamine	Komisjonipoolne hinnang eelarve kaudse täitmise raames partnerorganisatsioonide poolt kohaldatavate reeglite ja menetluste täitmise kohta, et tagada ELi finantshuvide kaitse samal tasemel kui eelarve otsese täitmise korral.
Seire teel tehtav kontroll	Satelliidiandmete kasutamine selleks, et anda korrapäraselt ülevaade põllumajandustegevusest ja kindlaks teha võimalikke põllumajandustootjate poolseid otsetoetuskava nõuete rikkumisi.
Sekkumisloogika	Ettepaneku eesmärkide, kavandatud sisendite ja tegevuste ning soovitud tulemuste ja mõju vahelised seosed.

Mõiste	Selgitus
Sertifitseerimisasutus	Liikmesriigi määratud asutus, kes kinnitab kuluaruannete ja maksetaotluste õigsust ja nõuetele vastavust.
Sertifitseerimisasutus (põllumajanduses)	Põllumajanduskulutuste puhul avaliku või erasektori asutus, mille liikmesriik on määranud tõendama akrediteeritud makseasutuse raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.
Siht	Liikmesriigi taaste- ja vastupidavuskava konkreetse reformi või investeeringu lõpuleviimisel tehtud edusammude kvantitatiivne näitaja.
Sihtotstarbeline tulu	Finantsmääruse artiklis 21 loetletud allikatest ELi eelarvesse makstud summad, mida saab kasutada ainult kindlaksmääratud eesmärgil.
Sihttoetus	ELi eelarvest makstav toetus vahendite saaja poolt rahastamiskõlbliku projekti või programmi jaoks kantud kulude katteks, mis tavaliselt ei kuulu tagasimaksmisele.
Sihtvaldkond	ELi maaelu arengu poliitika teise tasandi prioriteet.
Sisejulgeolekufond (ISF)	ELi fond, millega toetatakse politseikoostööd ning kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmeid.
Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahend	Sisejulgeolekufondi komponent, mida kasutati julgeoleku ja politseitöö haldamiseks kogu ELis aastatel 2014–2020. Rahastamist jätkatakse aastatel 2021–2027 Sisejulgeolekufondi lahutamatu osana, mitte enam eraldi komponendina.

Mõiste	Selgitus
Sisejulgeolekufondi välispiiride ja viisade rahastamisvahend	Sisejulgeolekufondi komponent ELi piirihalduse toetamiseks aastail 2014–2020. Sellele järgnes piirihalduse ja viisapoliitika rahastu aastateks 2021–2027.
Sisend	Projekti või programmi elluviimiseks kasutatud inimressursid või rahalised, materiaalsed, halduslikud või regulatiivsed vahendid.
Solidaarsus- ja hädaabireserv (SEAR)	ELi erivahend suurtest loodusõnnetustest, rahvatervise kriisidest ja relvastatud konfliktidest tulenevatele hädaolukordadele reageerimiseks.
Standardne ühikuhind	Teatava hulga tegevuste, sisendite, väljundite või tulemuste eelnevalt kindlaks määratud hind.
Statistiline valimi moodustamine	Statistilistel meetoditel põhinev valimi moodustamise meetod, mida kasutatakse auditeerimisel esinduslike tulemuste saamiseks.
Statistiliselt esindusliku valimi moodustamine	Statistiliste meetodite kasutamine valimi moodustamiseks, mis kajastab selle aluseks oleva andmekogumi omadusi.
Strateegia „Euroopa 2020“	ELi 2010. aastal käivitatud kümneaastane strateegia, mille eesmärk on edendada majanduskasvu ja luua uusi töökohti.
Stressitest	Simulatsioon, millega hinnata finantseerimisasutuse vastupanuvõimet erinevates kriisiolukordades.
SUMMA	Komisjoni uus finantsjuhtimis- ja raamatupidamissüsteem, mis on kasutuses alates 2025. aasta algusest ja millega asendati ABAC.

Mõiste	Selgitus
Suurprojekt	Transpordi-, keskkonna- või energiasektoris ellu viidav ELi rahastatud projekt, mille rahastamiskõlblike kulude kogusumma ületab 50 miljonit eurot.
Säästev kalapüük	Püügitavad, mis ei kahanda kalavarusid ja minimeerivad keskkonnamõju.
Säästlikkus	Põhimõte, mille kohaselt tehakse vahendid kättesaadavaks õigeaegselt, sobivas koguses ja kvaliteedis ning parima hinnaga.
Taaste- ja vastupidavusrahastu	ELi rahalise toetuse mehhanism COVID-19 pandeemia majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks ja taastumise kiirendamiseks ning keskkonnahoidlikuma ja digitaalsema tuleviku suunas liikumiseks.
Tagasiheide	Soovimatu kalasaagi vette tagasi laskmine.
Tagasinõudekorraldus	Dokument, millega nõutakse võlgnetava summa tasumist.
Tagastamatu toetus	Rahaline toetus, mida ei tule tagasi maksta.
Tagastatav käibemaks	Kaupade ja teenuste ostmisel tasutud käibemaks, mille maksukohustuslane võib maksuhaldurile tasumisele kuuluvast käibemaksust maha arvata.
Talitustevaheline konsulteerimine	Ametlik menetlus, mille raames üks komisjoni talitus küsib ettepaneku kohta nõu või arvamust teistelt talitustelt.
Tasaarvestus	ELi programmi sulgemisel liikmesriigile tehtud lõppmakse või talle esitatud tagasimaksenõue.

Mõiste	Selgitus
Tasakaalustamine	Protsess, mille käigus liikmesriik ühendab oma hinnangud tekkinud plastpakendijäätmete kohta, kasutades kahte eri meetodit, et välja arvutada oma panus ELi plasti omavahendites.
Tasakaalustavad omavahendid	Täiendav tuluaallikas ELi eelarve tulude ja kulude tasakaalustamiseks.
Tasustamine	Sambapõhiselt hinnatud organisatsioonidega sõlmitud lepingute puhul kindla suurusega summa, mis arvutatakse protsendina rahastamiskõlblikest otsestest kuludest ja mis katab kulud, mis ei ole küll otseselt seotud ELi rahastatud tegevusega, kuid tulenevad selle rakendamisest ja on selleks vajalikud. Varem nimetati seda kaudseteks kuludeks.
Teabekülastus	Komisjoni külastus, et hinnata liikmesriigi kogurahvatulu kogumist ja selle aluseks olevate andmete kvaliteeti. Mõnikord osalevad sellel ka teiste liikmesriikide eksperdid.
Tegelik eraldiste määr	Protsent potentsiaalsetest kohustustest, mis peab olema kaetud ühise eraldisfondi vahenditega.
Tegelik intressimäär / krediidi kulukuse määr	Aastapõhine intressimäär, mis arvutatakse võrdluse eesmärgil laenu või finantstoote kohta, kui intressi on kogutud lühemate ajavahemike järel kui aasta.
Tehing	ELi raamatupidamisarvestuses kirjendatud toiming, nagu tehtud makse või saadud tulu.
Tehniline abi	Rahaline toetus, aitamaks sidusrühmadel ELi rahastatavaid programme ja projekte ellu viia.

Mõiste	Selgitus
Teiste tööle tuginemine	Meetod, mida kasutatakse auditeeritava esitatud finantsinformatsiooni, muude andmete või konkreetsete väidete kohta kindluse andmiseks.
Tekkepõhine raamatupidamisarvestus	Arvestusmeetod, mis kajastab tulu selle teenimise (mitte laekumise) ja kulusid nende tekkimise (mitte kandmise) seisuga.
Tingimuslik kohustus	Maksekohustus, mis võib tekkida sõltuvalt tulevikus toimuvast sündmusest.
Toetuse maksimaalne suurus	Rahastatavale valdkonnale eraldatava toetuse kogusumma, mis on väljendatud protsendina rahastamiskõlblikest kuludest. Varieerub programmi ja sõltub sellistest teguritest nagu geograafiline asukoht.
Toetusesaaja	Füüsiline või juriidiline isik, kes saab projekti või programmi elluviimiseks ELi eelarvest toetust või laenu.
Toetusõigus	Võõrandatav õigus, mis võimaldab aktiivsel põllumajandustootjal saada ELi toetust, kui taotlus on esitatud toetuskõlbliku põllumajandusmaa kohta.
Tollikontrolliseadmete rahastu	Integreeritud piirihalduse fondi osa, millega toetatakse tollikontrolliks kasutatavate seadmete ostmist, hooldamist ja ajakohastamist.
Tollimaksude alalaekumine	Erinevus riigis teoreetiliselt kogumisele kuuluva impordimaksude kogusumma ja tegelikult kogutud summa vahel.

Mõiste	Selgitus
Tootmiskohustusega seotud (sissetuleku)toetus	Iga-aastane otsetoetus toetuskõlbliku looma või maa hektari kohta, mida makstakse teatud sektorite põllumajandustootjatele, et tulla toime raskustega, mis on tingitud konkurentsivõime, kestlikkuse või kvaliteedi suurendamiseks tehtud jõupingutustest.
Tootmiskohustusega sidumata (sissetuleku)toetus	Põllumajandustootjatele makstav ELi toetus, mis ei ole seotud konkreetse põllumajandustoote tootmisega.
Traditsioonilised omavahendid	ELi tulud, mis on saadud tolli- ja suhkrumaksudest.
Traditsiooniliste omavahendite avatud punkt	Komisjoni väljendatud reservatsioon traditsiooniliste omavahendite andmete kohta liikmesriigi tulukontodel.
Tulemus	Projekti või programmi vahetu mõju kohe pärast selle lõpuleviimist, näiteks kursusel osalejate paranenud tööalane konkurentsivõime või parem juurdepääsetavus pärast uue tee valmimist.
Tulemuslikkus	Näitaja, mis mõõdab seda, mil määral on ELi rahastatud meede, projekt või programm oma eesmärgid saavutanud ja annab kulutustele vastavat tulu.
Tulemuslikkuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlus	Protsess, mida komisjon kasutab, et kontrollida, kas liikmesriikide deklareeritud ÜPP strateegiakava kulud vastavad teatatud väljunditele. Pärast eelarveaastat 2025 sellega enam ei jätkatud.
Tulemusnäitaja	Mõõdetav muutuja, mis annab teavet toetatud projektide poolt sihtrühmale avaldatud vahetu mõju kohta.

Mõiste	Selgitus
Tulemusreserv	Osa Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondile eraldatud eelarvest, mida ei maksta välja enne, kui teatavad eesmärgid on saavutatud.
Tulus investeering	Tulu andev investeering, kas rahaliselt või suurema tootlikkuse, tööhõive, konkurentsivõime või innovatsiooni kaudu.
Tundlik funktsioon/ülesanne	Tööülesanne või ametikoht, millega kaasneb märkimisväärne autonoomia või täidesaatev võim, mida võidakse kuritarvitada isikliku rahalise või muu kasu saamiseks.
Turumeede	Riigi sekkumine põllumajandusturgudel, et leevendada hinnalanguste ja struktuuriliste raskuste mõju valdkondliku toetuse (nt puu- ja köögivili, vein, koolipiim) abil.
Tõend finantsaruannete kohta / finantsaruannete õigsust kinnitav tõend	Dokument, mis kinnitab toetusesaajate maksetaotlustes deklareeritud kulude rahastamiskõlblikkust.
Tõhusus	Parim võimalik suhe kasutatud vahendite, läbiviidud tegevuse ja eesmärkide saavutamise vahel.
Täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus kestlikkuse tagamiseks	Täiendav otsetoetus toetuskõlbliku maa esimeste hektarite eest, mille on deklareerinud põllumajandustootjad, kellel on õigus saada baassissetuleku toetust kestlikkuse tagamiseks. Kava eesmärk on jaotada sissetulekutoetus ümber suurematelt põllumajandusettevõtetelt väiksematele või keskmise suurusega põllumajandusettevõtetele.
Täiendavus	Põhimõte, mille kohaselt on ELi eraldatud rahastamine mõeldud liikmesriikide kulutuste täiendamiseks, mitte nende asendamiseks.

Mõiste	Selgitus
Täitmata kulukohustused	Võetud, kuid veel välja maksmata kulukohustuste summa.
Tööhõive toetamise erakorraline rahastu (TERA)	ELi laenuinstrument, millega toetatakse töökohtade säilitamise meetmeid, et vähendada töötust ja COVID-19 pandeemia põhjustatud sissetuleku kaotust.
Ukraina reserv	ELi erivahend, millega antakse tagastamatut toetust ja eelarvelisi tagatise, mida võib kasutada Ukraina rahastamiseks.
Usaldusvahemik	Statistiline näitaja valimipõhise kontrolli tulemuste täpsuse mõõtmiseks, mida kasutatakse veamäära hindamisel.
Usaldusväärne finantsjuhtimine	Ressursside haldamine kooskõlas säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtetega.
Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)	ELi amet, mis vastutab suuremahuliste viisa- ja reisiinfosüsteemide operatiivjuhtimise eest kogu ELis.
Vabastusjärgne kontroll	Tollikontroll, mida tehakse pärast seda, kui toll on kauba vabastanud.
Vahe-eesmärk	Liikmesriigi taaste- ja vastupidavuskava mõne reformi või investeeringu lõpuleviimisel tehtud edusammude kvalitatiivne näitaja.
Vahemakse	ELi projekti või programmi makse, mis tehakse pärast seda, kui toetusesaaja on täitnud lepingus või toetuslepingus kindlaksmääratud vahe-eesmärgi.
Vahendite lõplik saaja / lõppsaaja / toetusesaaja	Füüsiline või juriidiline isik, kes saab kasu ELi rahastatavast tegevusest, mille on algatanud või läbi viinud ELi toetuse saaja.
Vahendusasutus	Avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus, kes haldab ELi vahendeid korraldusasutuse vastutusel või nimel.

Mõiste	Selgitus
Valimi moodustamine hinnangu alusel	Erinevalt statistilisest valimi moodustamisest valib audiitor selle meetodi puhul andmekogumist auditivalimisse ühikuid omal äranägemisel, järgides eelnevalt kindlaksmääratud kriteeriume.
Valimi moodustamine rahaühiku järgi	Statistiline valimi moodustamise meetod, mille puhul on konkreetse tehingu tõenäosus valimisse langeda proportsionaalne tema suurusega.
Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (AMIF)	ELi fond, mille eesmärk on toetada ühise varjupaiga- ja rändepoliitika väljatöötamist liikmesriikides, sealhulgas meetmeid rände haldamise parandamiseks.
Varjupaik	Riigi poolt osutatav kaitse teisest riigist pärit inimestele, kes põgenevad tagakiusamise või tõsise ohu eest.
Vastavusaudit	Audit, mille raames tehakse kogutud tõendusmaterjali põhjal kindlaks, kas tegevus vastab kohaldatavatele eeskirjadele ja normidele ning mis tahes lepingute või kokkulepete tingimustele.
Vastavuse kontroll	Protsess, mille käigus komisjon auditeerib, kas liikmesriik on kasutanud enda käsutuses olevaid vahendeid nõuetekohaselt ning juhtinud oma juhtimis- ja kontrollisüsteeme tõhusalt.
Viga	Arvutamisel tehtud eksimuse või õiguslike ja lepinguliste nõuete rikkumise tagajärg.
VKEde algatus	Komisjoni ja Euroopa Investeerimisfondi ühisrahastamisvahend, mille eesmärk on lihtsustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele.

Mõiste	Selgitus
Võlausaldajate võrdse kohtlemise põhimõte	Põhimõte, mille kohaselt ükski võlausaldaja ei peaks kandma suuremat kahju, kui oleks tekkinud juhul, kui maksejõuetu finantseerimisasutus oleks kriisilahendusmenetluse asemel likvideeritud tavalise maksejõuetusmenetluse alusel.
Väheste tähtsusega riigiabi	Riigiabi summa, alla mille ei ole komisjoni heakskiit vajalik.
Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)	Ettevõtjate ja muude organisatsioonide suurst kirjeldav määratlus, mis põhineb töötajate arvul ja teatavatel finantskriteeriumidel. Väikeettevõtjate puhul on töötajate arv alla 50 ning käive või bilansimaht ei ületa 10 miljonit eurot. Keskmise suurusega ettevõtjate puhul on töötajate arv alla 250 ja nende käive on kuni 50 miljonit eurot või bilansimaht kuni 43 miljonit eurot.
Välispiir	ELi liikmesriigi ja kolmanda riigi vaheline piir, sealhulgas lennujaamad ning mere-, järve- ja jõesadamad.
Välistegevus	ELi tegevus kolmandate riikide abistamiseks ja nendega suhete arendamiseks, sealhulgas mitmepoolsete lepingute kaudu, samuti piirkondlike või ülemaailmsete organisatsioonidega.
Väljamaksemäär	Rahastamisvahendist lõppsaajatele välja makstud vahendite osakaal vahendite kogusummas.
Väljatõrjumisefekt	Majanduslik mõju, mille puhul valitsemissektori kulutuste kasv toob kaasa erainvesteeringute vähenemise.
Väljund	Projekti abil toodetu või saavutatu (näiteks korraldatud koolitus või rajatud tee).

Mõiste	Selgitus
Õiglase ülemineku fond (JTF)	ELi fond, millest toetatakse kliimaneutraalsele majandusele üleminekust rahaliselt kõige enam mõjutatud kogukondi ja piirkondi.
Õiglase ülemineku mehhanism	ELi mehhanism, millega edendatakse kliimaneutraalsele majandusele üleminekut ja toetatakse üleminekust rahaliselt kõige enam mõjutatud kogukondi ja piirkondi.
Õigusnormide rikkumine	ELi (või asjaomaste riigiseste) õigusnormide või lepinguliste kohustuste rikkumine.
Õpiliikuvus	Õppimine või koolitusel osalemine mõnes teises riigis.
Ära kuulamismenetlus	Menetlus, mille käigus komisjon arutab kontrollitud asutuse või üksusega oma kontrolli tulemusi, et tagada nende põhjendatus.
Ökokava	Otsetoetuste kava, mis võeti kasutusele 2020. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika ettepanekutes, et rahastada põllumajandustootjaid, kes rakendavad kliima- ja keskkonnasõbralikke põllumajandustavasid.
Ühine audititalitus	Komisjoni talitus, mis vastutab ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide rahastatavate projektide järelauditite eest.
Ühine eraldisfond	Fond, millest kaetakse rahastamisvahenditest, eelarvelistest tagatistest ja finantsabist tulenevad võimalikud finantskohustused.
Ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika	ELi välispoliitika osa, milles keskendutakse julgeoleku- ja kaitsevõimele.

Mõiste	Selgitus
Ühine kalanduspoliitika	ELi kalavarude ja kalapüügi majandamise raamistik, mille eesmärk on tagada kestlikud kalavarud ja kalapüügist elatuva elanikkonnale stabiilne sissetulek.
Ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP)	ELi ühtne põllumajanduspoliitika, mis hõlmab toetusi ja mitmesuguseid muid meetmeid, et tagada toiduga kindlustatus ja ELi põllumajandustootjate rahuldav elatustase, edendada maaelu arengut ja kaitsta keskkonda.
Ühine seire- ja hindamisraamistik	Ühise põllumajanduspoliitika tulemuslikkuse hindamise eeskirjad ja kord.
Ühisabi Euroopa piirkondade projektide toetamiseks (JASPERS)	Euroopa Komisjoni, Euroopa Investeeringupanga ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga vaheline tehnilise abi partnerlus, millest antakse toetust saavatele riikidele sõltumatut nõu ELi kaasrahastamiseks kavandatud projektide ettevalmistamiseks.
Ühisettevõtte	Avaliku ja/või erasektori partneritega asutatud ELi üksus, mille eesmärk on viia ellu projekte või tegevusi teadusuuringute ja tehnoloogia valdkonnas.
Ühissätete määrus	Määrus, millega kehtestatakse kõigi viie Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi suhtes kohaldatavad eeskirjad.
Ühtekuuluvusfond	ELi-siseste majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks loodud ELi fond, millest rahastatakse selliste liikmesriikide keskkonna- ja transpordinvesteeringuid, mille kogurahvatulu elaniku kohta jääb alla 90% ELi keskmisest.

Mõiste	Selgitus
Ühtekuuluvusfondist rahastatav riik	ELi liikmesriik, mis vastab Ühtekuuluvusfondist toetuse saamise tingimustele.
Ühtekuuluvusmeetmed pagulaste toetamiseks Euroopas (CARE)	Mehhanism rahaliste vahendite kiireks ümberjaotamiseks, et liikmesriigid ja piirkonnad saaksid anda erakorralist toetust Ukraina sõja eest põgenevatele inimestele.
Ühtne haldus- ja kontrollisüsteem (IACS)	ELi mehhanism, mida liikmesriigid kasutavad ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjatele tehtavate maksete haldamiseks ja kontrollimiseks.
Ühtne riskijuhtimise raamistik	Liikmesriikide tollikontrolli raamistik, mis põhineb riskiteabe ja -analüüside vahetamisel tolliasutuste vahel.
Ühtne varuinstrument	ELi erivahend, mis võimaldab eelarvesse lisada eelmiste aastate või, viimase abinõuna, jooksva aasta või tulevaste aastate kasutamata assigneeringud.
Ühtse auditi põhimõte	Kontrollimudel, mis põhineb ideel, et tõhususe huvides peaks iga kontrollitasand tuginema eelmise tasandi tehtud tööle, tingimusel et töö on usaldusväärne ja täpne.
Ühtse pindalatoetuse kava	Pindalapõhiste põllumajandustoetuste kava, mida kohaldati üleminekuperioodil teatavates liikmesriikides. Asendati baassissetuleku toetusega kestlikkuse tagamiseks.
Üldine grupierandi määrus	ELi määrus, millega lubatakse kasutada teatavat liiki riigiabimeetmeid ilma komisjoni teavitamata.
Üldine tingimuslikkuse kord	Süsteem, mille raames peavad liikmesriigid ELi toetuse saamiseks järgima õigusriigi põhimõtteid.

Mõiste	Selgitus
Üleeuroopaline võrk	Piiriülese transpordi-, energia- või telekommunikatsioonitaristu võrgustik, mis on loodud ELi ühtse turu toimimise toetamiseks ja töhustamiseks, hõlbustades inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumist.
Ülemeremaad ja -territooriumid	Riigid ja territooriumid, mis ei ole ELi liikmed, kuid on põhiseaduslikult seotud mõne liikmesriigiga.
Ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsus	Otsus, millega luuakse partnerlus ELi ning ülemeremaade ja -territooriumide vahel, et toetada nende kestlikku arengut ning edendada ELi väärtusi ja standardeid.
Üleminekurahastu	Vahend, millega tagatakse ELi rahastamiskavade vaheline jätkuvus.
Ülioluline eesmärk	Ungarile ja Poolale kehtestatud lisanõuded, mis on seotud näiteks korruptsiooni, riigihangete ja kohtusüsteemi sõltumatuse ning otsuste tegemisega. Need nõuded peavad olema täidetud, enne kui riik saab taaste- ja vastupidavusraha rahalisi vahendeid.
Ümberasustamine	Pagulaste üleviimine riigist, kus nad on varjupaika taotlenud, teise riiki, kes on nõustunud neid vastu võtma ja neile alalise elamisõiguse andma.
ÜPP strateegiakava	Dokument, mille ELi liikmesriik on koostanud 2020. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika raames ja milles kirjeldatakse, kuidas ta kavatseb saavutada oma eesmärged poliitika üldeesmärkide raames.